

Seat No. : _____

TA-105

B.A. (Sem.-4)

April-2013

Philosophy (EC-I-211)

(Samkhya a Yoga Darshana)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) સાંખ્યદર્શનનો પરિચય આપો. ૭
અથવા
સાંખ્યદર્શન મુજબ પુરુષનો પરિચય આપો.
- (બ) સાંખ્યદર્શનની જ્ઞાનમીમાંસા સમજાવો. ૭
અથવા
સત્કાર્યવાદ સમજાવો.
૨. (અ) યોગનો પરિચય આપો. ૭
અથવા
યોગમાં ઈશ્વરનો ખ્યાલ સમજાવો.
- (બ) અષ્ટાંગ યોગ સમજાવો. ૭
અથવા
અસંપ્રજ્ઞાત યોગ સમજાવો.
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (ચાર) ૧૬
(૧) સાંખ્યનું સાહિત્ય
અથવા
પ્રકૃતિના ગુણો
- (૨) પુરુષ બહુત્વ
અથવા
ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ

(૩) યોગનું સાહિત્ય

અથવા

યોગનું મનોવિજ્ઞાન

(૪) સંપ્રજ્ઞાત યોગ

અથવા

ચિત્તશુદ્ધિના ઉપાયો

૪. ટૂંકા પ્રશ્નો :

૧૨

- (૧) સાંખ્ય એટલે શું ?
- (૨) પુરુષ એટલે શું ?
- (૩) પ્રકૃતિ એટલે શું ?
- (૪) યોગ એટલે શું ?
- (૫) બર્હિરંગયોગ એટલે શું ?
- (૬) યોગના રચિયતા કોણ છે ?

૫. ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧૪

- (૧) સાંખ્યનો અર્થ _____ થાય છે.
- (૨) સાંખ્યદર્શન _____ છે.
- (૩) સાંખ્યદર્શનની રચના _____ કરી છે.
- (૪) સાંખ્યદર્શનના _____ આચાર્યો છે.
- (૫) સાંખ્યદર્શન _____ નો સ્વીકાર કરે છે.
- (૬) પુરુષ એટલે _____
- (૭) પ્રકૃતિ એટલે _____
- (૮) યોગ એટલે _____
- (૯) યોગના રચિયતા _____ છે.
- (૧૦) 'પતંજલિ યોગસૂત્ર' ના લખનાર _____ છે.
- (૧૧) 'સાંખ્યકારિકા'ના લેખક _____ છે.
- (૧૨) બર્હિરંગ યોગ એટલે _____
- (૧૩) યોગના _____ પ્રકાર છે.
- (૧૪) યોગના _____ સોપાનો છે.

Seat No. : _____

TA-105

B.A. (Sem.-4)

April-2013

Philosophy (EC-I-211)

(Samkhya a Yoga Darshana)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Figures to the right indicate full marks.

1. (a) Give an introduction to Samkhya Darshan. 7

OR

Give an introduction according to Samkhya by Purush.

(b) Explain the epistemology by Samkhya. 7

OR

Explain the Satkaryavada.

2. (a) Give an introduction to Yoga. 7

OR

Explain the concept of God in Yoga.

(b) Explain the eight steps of Yoga. 7

OR

Explain the Asampragnatyoga.

3. Short note (any **four**) : 16

(1) Literature of Samkhya **OR** Qualities of Prakriti

(2) Plurality of Purusha **OR** Concept of Evolution

(3) Literature of Yoga **OR** Psychology of yoga

(4) Samprajnatyoga **OR** Utility of Chitasuddhi.

4. Short question :

12

- (1) What is meant by Sankhya ?
- (2) What is meant by Purush ?
- (3) What is meant by Prakriti ?
- (4) What is meant by Yoga ?
- (5) What is meant by Bahirang Yoga ?
- (6) Who is the creator of Yoga ?

5. Filling the blank :

14

- (1) The meaning of Samkya is _____.
  - (2) Samkhya Darshan is _____.
  - (3) _____ is the creator of Samkhya.
  - (4) _____ Acharya's a Samkhya.
  - (5) Samkhya is accepted as _____.
  - (6) Purush means _____.
  - (7) Prakriti means _____.
  - (8) Yoga means _____.
  - (9) _____ is the creator of Yoga.
  - (10) _____ is writer of 'Patanjali Yogasutra'.
  - (11) _____ is writer of 'Samkhyakarika'.
  - (12) Bahirang Yoga means _____.
  - (13) _____ types of Yoga.
  - (14) _____ steps of Yoga.
-